

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства енергетики України
«Про затвердження Правил технічної експлуатації систем газопостачання»
(далі – проєкт наказу)

I. Визначення проблеми

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 3 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) ринок природного газу функціонує за принципами, зокрема, дотримання встановлених технічних норм та норм безпеки.

Згідно з частиною першою статті 8 Закону визначено, що технічні норми та норми безпеки, що поширюються на газотранспортні та газорозподільні системи, газосховища, установку LNG, у тому числі правила техніки безпеки, мінімальні технічні вимоги до проектування та експлуатації, вимоги до проведення технічної перевірки, вимоги до професійної кваліфікації та досвіду фізичних та юридичних осіб, які виконують роботи з будівництва, інженерно-технічні роботи і технічне обслуговування газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі, та підлягають оприлюдненню у встановленому порядку.

Відповідно до частин третьої, четвертої та п'ятої статті 8¹ Закону центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, здійснює проведення технічного розслідування обставин та причин виникнення аварій, пов'язаних з використанням природного газу в побуті, у порядку, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі.

Предметом державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу є господарська діяльність суб'єктів ринку природного газу та інших осіб у частині дотримання вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації і технічного стану газорозподільних систем, внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, безпеки використання в побуті приладів обліку природного газу, димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, їх випробування та ремонту, а також виконання суб'єктами господарювання робіт для забезпечення безпеки використання природного газу в побуті.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, здійснює державний енергетичний нагляд (контроль) на ринку природного газу шляхом проведення відповідних обстежень, перевірок, оглядів, інспектування об'єктів газорозподільних систем, внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, їх випробування та ремонту у порядку, визначеному Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Водночас за останній період у галузі постачання природного газу накопичилась досить значна кількість проблем, зокрема, щодо неналежного технічного стану систем газопостачання, проблем із забезпеченням технічного обслуговування газових мереж. Також станом на сьогодні, залишається незадовільний стан справ у сфері безпеки побутового газопостачання, почастишали випадки отруєння чадним газом, витоків газу, вибухів, що призводить до нещасних випадків з людськими жертвами.

Проектом наказу забезпечується реалізація положень Закону, та націлений на забезпечення належного технічного стану та експлуатації систем газопостачання, належного технічного обслуговування димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, забезпечення безпечного використання природного газу в побуті шляхом встановлення відповідних вимог.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Врегулювання цієї проблеми неможливе за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання реагування на кризову ситуацію рівня надзвичайної ситуації потребує державного регулювання.

Регуляторні акти, які могли б врегулювати проблему – відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є запровадження вимог з питань технічної експлуатації і технічного стану газорозподільних систем, внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, безпеки використання в побуті приладів обліку природного газу, димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків, їх випробування та ремонту, а також виконання суб'єктами господарювання робіт для забезпечення безпеки використання природного газу в побуті шляхом затвердження Правил технічної експлуатації систем газопостачання (далі – Правила).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Такий спосіб є найбільш ефективним. Прийняття проекту наказу сприятиме затвердженню Правил, які передбачатимуть механізм здійснення державного нагляду (контролю) на ринку природного газу Держенергонаглядом.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Невиконання вимог Закону. Залишаються неврегульованими проблемні питання у сфері безпеки побутового газопостачання.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Сприятиме підвищенню рівня надійного (безперебійного) та безпечного постачання природного газу споживачам, забезпечення безпеки використання природного газу в побуті.	Відсутні. Кошти для підтримання експлуатації систем газопостачання не будуть витрачатися із Державного бюджету України. Кошти будуть закладатися НКРЕКП у тариф операторів ГРМ на розподіл природного газу.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Не виконання вимог Закону. Збільшення випадків технологічних порушень на об'єктах газової інфраструктури, а також нещасних випадків з людськими жертвами пов'язаних з використанням природного газу у побуті.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Забезпечення безперебійного постачання природного газу побутовим споживачам.	Відсутні
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Залишення існуючої ситуації без змін унеможливить забезпечення високого ступеня безпеки постачань природного газу, високого рівня захисту споживачів.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1	11	-	-	12
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	2,2 %	97,8 %	-	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Підвищить ефективність, безпечність та надійність функціонування систем газопостачання.	Відсутні
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Залишення існуючої ситуації без змін поставить під загрозу високий рівень надійності та безпечності функціонування систем газопостачання

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняття проекту наказу	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні

Залишення існуючої ситуації без змін	
--------------------------------------	--

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття проєкту наказу	4	Максимальний бал. Цілі прийняття проєкту наказу будуть досягнуті повною мірою. Проблема більше не буде існувати.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проєкту наказу	Прийняття проєкту наказу сприятиме затвердженню основних технічних та організаційних норм та вимог до експлуатації (у тому числі до робіт, пов'язаних з ремонтом, реконструкцією, технічним переоснащенням) газорозподільних систем природним газом надлишковим	Відсутні	Прийняття проєкту наказу сприятиме посиленню безпеки постачання природного газу

	тиском не більше 1,2 МПа, до експлуатації та обслуговування димоходів, димових і вентиляційних каналів та систем комунально-побутових об'єктів, житлових і громадських будинків, вимог до організації виконання робіт та ведення технічної документації при експлуатації таких об'єктів.		
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	Сьогоднішній стан справ у сфері безпеки побутового газопостачання є незадовільний. Зокрема почастишали випадки отруєння чадним газом, витоків газу, вибухів, що призводить до нещасних випадків з людськими жертвами.	Неможливість досягнення цілей державного регулювання, не відповідає вимогам Закону. Ставить під загрозу високий рівень надійності та безпечності функціонування систем газопостачання

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є прийняття проекту наказу, який передбачає реалізацію положень Закону, в частині державного енергетичного у (контролю) на ринку природного газу, який здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) на ринку природного газу, діяльність якого спрямовується та

координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра згідно із законодавством.

Міністерство енергетики України розробляє і затверджує вимоги щодо технічної експлуатації і технічного стану об'єктів газорозподільних систем, внутрішньобудинкових систем газопостачання, газових мереж внутрішнього газопостачання, експлуатації та забезпечення належного виконання суб'єктами господарювання робіт з технічного обслуговування димових і вентиляційних каналів комунально-побутових об'єктів, житлових і громадських будинків.

Міністерство енергетики України для впровадження проєкту наказу має погодити проєкт із заінтересованими органами та подати його на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог проєкту наказу для органів виконавчої влади (Міністерства енергетики України) чи органів місцевого самоврядування не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проєкт наказу набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Строк дії проєкту наказу необмежений у часі, що надасть змогу досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності проєкту наказу його результативність визначатиметься такими показниками:

1) кількістю часу, необхідного для подолання кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації;

2) рівнем ефективності вжитих заходів для подолання кризової ситуації рівня надзвичайної ситуації;

3) розміром надходжень до державного та/або місцевих бюджетів України – реалізація проєкту наказу не потребує додаткових витрат із державного бюджету України, надходження до державного бюджету України у зв'язку з прийняттям проєкту наказу не передбачаються;

4) розміром коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог проєкту наказу – додаткові витрати коштів, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог проєкту наказу – не передбачаються;

5) кількістю суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія проєкту наказу – дія акта поширюватиметься на суб'єктів ринку природного газу та інших осіб (учасників ринку природного газу);

б) рівнем поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень проєкту наказу – високий.

Також до додаткових показників результативності можна віднести наступні:

- 1) безпечна експлуатація внутрішньобудинкової системи газопостачання;
- 2) запобігання виникненню нещасних випадків при використанні газу в побуті;
- 3) інструктаж населення безпечного використання газових приладів в побуті.

Проєкт наказу та відповідний аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України в мережі Інтернет <https://www.mev.gov.ua/>. Міністерство енергетики України у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проєкту наказу.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Всі відстеження результативності проєкту наказу будуть здійснюватися Міністерством енергетики України шляхом аналізу статистичних даних.

Базове відстеження результативності проєкту наказу буде здійснюватися через рік після набрання його чинності.

Повторне відстеження результативності проєкту наказу буде здійснено через два роки після набрання його чинності.

Періодичне відстеження результативності проєкту наказу буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2024 р.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати (по Київській філії ТОВ «Газорозподільні мережі України»)	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо (навчання членів комісії з перевірки знань охорони праці, навчання слюсарів, навчання персоналу роботі на комп'ютерній програмі «Автоекзаменатор. Охорона праці», гривень	Витрати на забезпечення бригад інструментом та пристроями і комплектування автомобілів – 6 409 962 грн. Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 178 тис.грн.	Витрати на забезпечення бригад інструментом та пристроями і комплектування автомобілів – 6 409 962 грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року. Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 178 тис. грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	200 тис. грн. – податок ЄСВ * при середній заробітній платі працівника 18 тис. грн.	200 тис. грн. – податок ЄСВ* 5 = 1 млн грн.
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	* 500 тис. грн. *при середній заробітній платі працівника.	* 500 тис. грн. зарплата економіста* 5 = 2,5 млн грн. *при середній заробітній платі працівника.
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю)	-	-

	(перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	1 735 795 грн.	1 735 795 грн.
8	Інше (уточнити), гривень Ознайомлення із проектом регуляторного акта, (3 години із розрахунку 1 година = 48 грн.)	144 грн, і для 12 суб'єктів 1 728 грн.	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	9 023 757 грн.	11 023 757 грн.
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	12	12
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	108 285 084 грн.	541 425 420 грн.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат (по Київській філії ТОВ «Газорозподільні мережі України»)	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	Витрати на забезпечення бригад інструментом та пристроями і комплектування автомобілів – 6 409 962 грн. Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 20 тис. грн.	Витрати на забезпечення бригад інструментом та пристроями і комплектування автомобілів – 6 409 962 грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.	Витрати на забезпечення бригад інструментом та пристроями і комплектування автомобілів – 6 409 962 грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року. * витрати на навчання

			спеціалізованих фахівців – 20 тис. грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.
--	--	--	---

Вид витрат (1 замовнику послуг зберігання газу у ПСГ)	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	200 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі працівника 18 тис. грн.	* 1 млн. грн. *при середній заробітній платі працівника 18 тис. грн.

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	500 тис. грн	-	500 тис. грн	2,5 млн грн.

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок,	-	-	-	-

штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)				
--	--	--	--	--

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	1 735 795 грн.	1 735 795 грн.